

Вищий навчальний заклад Укоопспілки
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ» (ПУЕТ)

Кафедра міжнародної економіки

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТЕОРІЇ ТА ПРАКТИКИ МІЖНАРОДНОЇ ЕКОНОМІКИ В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ

МАТЕРІАЛИ
наукової конференції студентів та молодих учених
спеціальності «Міжнародні економічні відносини» ПУЕТ

(м. Полтава, 10 жовтня 2017 року)

За загальною редакцією доц. Базавлук Н. Г.

Полтава
ПУЕТ
2018

**Вищий навчальний заклад Укоопспілки
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»
(ПУЕТ)**

Кафедра міжнародної економіки

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТЕОРІЇ
ТА ПРАКТИКИ МІЖНАРОДНОЇ
ЕКОНОМІКИ В УМОВАХ
ГЛОБАЛЬНОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ**

МАТЕРІАЛИ

**наукової конференції студентів та молодих учених
спеціальності «Міжнародні економічні відносини» ПУЕТ**

(м. Полтава, 10 жовтня 2017 року)

За загальною редакцією доц. Базавлук Н. Г.

**Полтава
ПУЕТ
2018**

УДК 339.9
А43

Редакційна колегія:

Н. Г. Базавлук, к. е. н., доцент кафедри міжнародної економіки Вищого навчального закладу Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі»;

Т. О. Білоброва, к. е. н., доцент, доцент кафедри міжнародної економіки Вищого навчального закладу Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі».

Актуальні проблеми теорії та практики міжнародної економіки в умовах глобальної трансформації : матеріали наук. конф. студ. та молодих учених спеціальності «Міжнародні економічні відносини» (м. Полтава, 10 жовтня 2017 року) ПУЕТ / за заг. ред. Н. Г. Базавлук. – Полтава : ПУЕТ, 2018. – 133 с.

ISBN 978-966-184-300-3

У матеріалах наукової конференції представлено дослідження студентів та молодих учених спеціальності «Міжнародні економічні відносини» з актуальних проблем міжнародних економічних відносин.

Для студентів вищих навчальних закладів, аспірантів, викладачів.

УДК 339.9

Матеріали друкуються в авторській редакції мовами оригіналів.

За виклад, зміст і достовірність матеріалів відповідальні автори.

Розповсюдження та тиражування без офіційного дозволу ПУЕТ заборонено.

ISBN 978-966-184-300-3

© Вищий навчальний заклад Укоопспілки
«Полтавський університет економіки і
торгівлі», 2018

Омелюх Н. В. Особливості маркетингової діяльності «Apple, Inc.» на світовому ринку	72
Павлюк Т. В. Особливості поширення та впливу ТНК на економіку України (на матеріалах компанії «McDonalds»)	76
Семіошина Т. А. Сучасний стан світового ринку нафти та його основні гравці	80
Соловійов Б. В. Соціально-економічний вплив «The Coca-Cola Company» на економіку України	85
Стерлядєва Н. В. Конкурентні переваги ПРАТ «Миргородський завод мінеральних вод»	87
Філічкіна К. К. Особливості конкурентної боротьби в сучасному міжнародному бізнесі (на матеріалах компанії Microsoft)	90
Христенко В. А. Французька модель менеджменту як основа ефективності та результативності фінансово-господарської діяльності «Sanofi S.A.»	93
Чайка К. В. Особливості управління міжнародною конкурентоспроможністю автомобілебудівних корпорацій	99
Яківець Ю. А. Сучасні стратегії та способи виходу фірми на зовнішній ринок (на матеріалах компанії «Samsung Electronics Co., Ltd.»)	101
Акбаш М. Э. Особенности конкурентных преимуществ корпорации Samsung Group	106
Сейфуллаев Ф. В. Формирование конкурентоспособности компании в условиях глобализации (на материалах компании «Unilever»)	109
Шамизада Н. М. Реализация корпоративных стратегий в деятельности транснациональных корпораций	113
Asilenu J. Evaluation of international company competitiveness of Toyota Motor Corporation.....	119
Mensah T. E. The ways of Apple Inc. competitive strategies optimization	125
Філічкіна К. К., Довбня Н. В. Європейське співтовариство споживчих кооперативів: перспективи для України.....	129

5. Exhibits, Financial Statement Schedules [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://investor.apple.com/secfiling.cfm?filingid=1193125-15-356351#D17062D10K_HTM_TOС17062_25. – Назва з екрана.
6. Apple Inc. [Електронний ресурс] : офіційний сайт корпорації «Apple». – Режим доступу: <https://www.apple.com/retail/>. – Назва з екрана.
7. Чайка І. В. Застосування концепції маркетингу вражень на прикладі діяльності корпорації «Apple» [Електронний ресурс] / І. В. Чайка. – Режим доступу: <http://dspace.nuft.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/11776/1/Application.pdf>. – Назва з екрана.

УДК 339.92:330(477)

ОСОБЛИВОСТІ ПОШИРЕННЯ ТА ВПЛИВУ ТНК НА ЕКОНОМІКУ УКРАЇНИ (НА МАТЕРІАЛАХ КОМПАНІЇ «MCDONALDS»)

*Т. В. Павлюк, студентка 6 курсу спеціальності
«Міжнародні економічні відносини» ступеня магістра
І. А. Артеменко, к. е. н., доцент – науковий керівник*

Ключові слова: міжнародні економічні відносини, транснаціональні корпорації (ТНК), транснаціоналізація, харчова промисловість, прями іноземні інвестиції.

Постановка проблеми. Одними з найпотужніших та ефективних гравців сучасного бізнес-середовища на сьогодні є транснаціональні корпорації. Останнім часом, ТНК розширює корпоративну мережу через злиття або поглинання компаній в країні-реципієнті. Це призводить до монополізації ринку даної країни, контролювання і знищення національних виробників, тобто робить сильних ще сильнішими, а слабких ще слабшими. Україна ще не відчула всього впливу ТНК на національне виробництво, оскільки масштаб їх діяльності на території держави менший, у порівнянні з іншими країнами (наприклад, ЄС).

Аналіз останніх джерел та публікацій. Дослідженню сутності та впливу ТНК на економіку країн світу присвятили свої

праці ряд закордонних та вітчизняних вчених, серед яких особливо слід виокремити роботи І. Г. Володимирова, І. М. Герчикова, Ф. С. Губайдулліна, Г. І. Зіменкова, В. Коваля, В. Кочеткова, Л. Молчанової, та ін.

Метою роботи є дослідження впливу ТНК на економіку України та аналізі наслідків їх діяльності.

Викладення основного матеріалу дослідження. У сучасних умовах важливе місце в економіці багатьох країн світу займають ТНК. Вони відіграють значну роль у процесі інтернаціоналізації світогосподарських зв'язків і поглиблення між народного поділу праці. ТНК виступають в якості ведучого сполучного елемента як між національною та світовою економікою, так і між різними сегментами та регіонами світового ринку. Вони розглядають світ як єдиний економічний простір для здійснення своїх операцій і прагнуть до максимізації прибутку господарського комплексу, що знаходиться в різних країнах [1].

З метою запобігання монополізації, контролю за правомірністю та впливу інших регулюючих заходів, країна повинна прийняти відповідні законодавчі акти, які обмежували б діяльність ТНК і спрямовували їх у сфери, визначені державою як пріоритетні. Зростання чисельності країн-інвесторів є позитивним явищем, тому необхідно покращувати інвестиційний клімат для залучення капіталовкладень. При цьому українським підприємствам слід вступати в співпрацю з іноземними ТНК не в якості джерела дешевих сировинних ресурсів або відсталого технологічного приросту, а використовувати переваги залучення іноземних інвестицій.

Позитивним для України було б створення власних ТНК, заснованих на принципах чесного бізнесу, якісного продукту і новітніх технологій. Проте, реалізація даних перспектив можлива лише за умови підтримки держави та встановлення інвестиційного клімату на належному рівні.

Для іноземних інвесторів визначальним стимулом прямого інвестування в економіку України є пошук нових ринків, використання дешевої і кваліфікованої робочої сили, хоча, з іншого боку, низька продуктивність праці, недостача капіталу, слабкий

менеджмент і регуляторні перешкоди збільшують собівартість продукції.

Для ТНК із країн Європейського Союзу та США найбільш привабливими сферами України є:

– українська харчова промисловість. У харчовій індустрії лідирують швейцарська компанія Nestle, бельгійська ABInBev, американські Kraft foods та Coca-Cola Company, англоголландська Unilever;

– підприємства торгівлі. На український ринок вже зайшли Wal-Mart Stores, Carrefour SA, McDonalds Corporation;

– фінансовий сектор. Найкрупнішим представником світових ТНК тут є Райффайзен Інтернаціональ Банк-Холдинг АГ;

– фармацевтика. Відомими в Україні є німецькі BASF SE та Bayer AG [3].

Саме в цих галузях обіг капіталу є швидким, а комерційні ризики – мінімальні. Привабливим для ТНК із промислово розвинутих країн є також інвестування в інфраструктуру бізнес-послуг для обслуговування, насамперед, підприємств з іноземними інвестиціями (табл. 1) [3].

Таблиця 1 – Найбільші ТНК, які вклали інвестиції у дочірні компанії, філіали і спільні підприємства в Україні у 2017 р. [4]

№ з/п	Корпорація	Країна	Галузь	Обсяги вкладень, млн грн
1	McDonalds Corporation	США	Харчова пром.	260,1
2	NestleS.A.	Швейцарія	Харчова пром.	400,2
3	Coca-Cola	США	Харчова пром.	490
4	PepsiCo	США	Харчова пром.	380,5

В Україні найбільшими ТНК які вклали значні фінансові ресурси, є Pepsi-Cola з обсягом інвестиційних коштів – 380,5 млн грн, Coca-Cola – 490 млн грн, McDonalds – 260,1 млн грн та ін.

Компанія McDonalds активно інвестує у власний розвиток. Так, за 15 років у розвиток своєї мережі та інфраструктури нею

було вкладено понад 170 млн грн. У 2018 році компанія планує інвестувати ще понад 283 млн грн [4].

За роки своєї роботи в Україні компанія McDonalds сплатила понад 1,1 млрд грн податків у державний та місцеві бюджети. Тільки у 2015 році ця сума сягнула близько 300 млн грн [9].

Пріоритетним напрямком діяльності компанії McDonalds є продовження співпраці з існуючими і залучення нових українських партнерів та постачальників. Сьогодні українські підприємства виготовляють значну частину напівфабрикатів, які використовуються для приготування страв у закладах McDonalds.

Серед постачальників McDonalds – такі українські компанії як «Білоцерківський молочний комбінат», «Слов'янський дім», «Чумак», «Еска Фуд Солюшнс», «Іст Болт Україна» та багато інших.

Висновки. Вплив ТНК на економіку приймаючої країни завжди був неоднозначним. З однієї сторони присутність іноземних ТНК в економіці приймаючої країни, прискорює інтернаціоналізацію її господарського життя, сприяє залученню ПІ, відкриває доступ до фінансових ресурсів ТНК, сприяє науково-технічному прогресу країни, тощо. Але поряд з отриманням конкурентних переваг, внаслідок діяльності ТНК українська економіка зазнає негативного впливу від їх функціонування. З метою мінімізації негативних наслідків від діяльності міжнародних компаній в країні та залучення додаткових обсягів прямих іноземних інвестицій, існує потреба у реалізації дієвих заходів щодо покращення інвестиційного клімату та розвитку вітчизняної економіки з наданням пріоритетів стратегічно важливим для країни видам економічної діяльності.

Список використаних інформаційних джерел

1. Жук О. П. Процеси транснаціоналізації на сучасному міжнародному ринку / О. П. Жук // Науковий вісник НЛТУ України. – 2009. – Вип. 19.5.
2. Пучков А. Крупнейшие ТНК в мире / А. Пучков // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.slideshare.net/AlexeyPuchkov/ss11875759>. – Назва з екрана.

3. Транснаціональні корпорації : навч. посіб. / В. Рокоча, О. Плотников, В. Новицький та ін. – Київ : Таксон, 2011. – 304 с.
4. 200 крупнейших компаний Украины [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://forbes.ua/ratings/2>. – Назва з екрана.
5. Ночвіна І. О. Особливості діяльності транснаціональних корпорацій в Україні та їх вплив на національну економіку / І. О. Ночвіна // Збірник наукових праць Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди «Економіка». – 2014. – Вип. 15.
6. Транснаціональні корпорації : навч. посіб. / за ред. О. В. Шкурупій [О. В. Шкурупій, В. В. Гончаренко, Т. А. Дейнека та ін.]. – Київ : Центр учб. л-ри, 2014. – 240 с.
7. BrandZ Top 100 Most Valuable Global Brands 2017 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.wpp.com/wpp/press/2017/jun/06/brandz-top-100-most-valuable-global-brands-2017/>. – Назва з екрана.
8. Investing [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://ru.investing.com/>. – Назва з екрана.
9. McDONALD'S CORPORATION [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://corporate.mcdonalds.com/mcd.html>. – Назва з екрана.

УДК 622.276:339

СУЧАСНИЙ СТАН СВІТОВОГО РИНУ НАФТИ ТА ЙОГО ОСНОВНІ ГРАВЦІ

*Т. А. Семіюшина, студентка 6 курсу спеціальності
«Міжнародні економічні відносини» ступеня магістра*

О. В. Шкурупій, д. е. н., професор – науковий керівник

Ключові слова: нафта, світовий ринок, конкуренція, ОПЕК, США, ціна на нафту.

Постановка проблеми. Сучасний ринок нафти є дуже нестабільним. Через відкриття у США сланцевої нафти, як наслідок, відбулось збільшення її видобутку. Протистояння США країнам ОПЕК викликає нестабільність цін на нафту. Нарощуючи з кожним роком обсяги видобутку сланцевої нафти, США все більше

Наукове видання

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТЕОРІЇ
ТА ПРАКТИКИ МІЖНАРОДНОЇ
ЕКОНОМІКИ В УМОВАХ
ГЛОБАЛЬНОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ**

МАТЕРІАЛИ

**наукової конференції студентів та молодих учених
спеціальності «Міжнародні економічні відносини»**

Головний редактор *М. П. Гречук*
Комп'ютерне верстання *Г. А. Бжікян*

*Формат 60×84/16. Ум. друк. арк. 7,7.
Тираж 10 пр. Зам. № 008/1127.*

*Видавець і виготовлювач
Вищий навчальний заклад Укоопспілки
«Полтавський університет економіки і торгівлі»,
к. 115, вул. Коваля, 3, м. Полтава, 36014; ☎ (0532) 50-24-81*

*Свідоцтво про внесення до Державного реєстру видавців, виготівників
і розповсюджувачів видавничої продукції ДК № 3827 від 08.07.2010 р.*